

Narodowy Bank Polski ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych w Rzeczypospolitej Polskiej. Oprócz banknotów i monet powszechnego obiegu, w tym także monet o nominale 2 zł wykonanych ze stopu Nordic Gold, NBP wprowadza do obiegu monety kolekcjonerskie wykonane ze srebra lub złota oraz złote monety uncjowe.

Narodowy Bank Polski rozpoczął 2 września 2005 r. emisję najnowszej serii monet o nominale 2 zł ze stopu Nordic Gold „**Historyczne miasta w Polsce**”. W ramach tej serii, do kwietnia 2008 r., NBP wprowadzi do obiegu 32 monety upamiętniające miasta o ponad 500-letniej historii, które wniosły wyjątkowy wkład w rozwój poszczególnych regionów i państwowości Polski. Wyboru miast dokonał powołany przez kierownictwo NBP zespół historyków pod przewodnictwem prof. Henryka Samsonowicza.

W ramach serii „**Historyczne miasta w Polsce**” NBP wprowadził już do obiegu monety upamiętniające następujące miasta: Gniezno, Kołobrzeg, Włocławek, Cieszyn, Jarosław, Bochnię, Elbląg, Legnicę, Chełm, Żagań, Nysę, Pszczynę, Sandomierz, Chełmno, Nowy Sącz i Kalisz. Zgodnie z aktualizowanymi planami emisji, NBP wyemituje jeszcze monety prezentujące następujące miasta: Bielsko-Białą, Brzeg, Gorzów Wielkopolski, Kłodzko, Konin, Łowicz, Piotrków Trybunalski, Przemyśl, Racibórz, Słupsk, Stargard Szczeciński, Świdnicę, Tarnów. Kolejność wprowadzania do obiegu nie będzie zgodna z kolejnością alfabetyczną.

W 1233 r. Krzyżacy lokowali na prawie chełmińskim miasto zwane po niemiecku Marienwerder, które stało się stolicą kraju zwanego Pomezanią. W 1250 r. przeszło na własność biskupów pomezzańskich, w 1254 r. stało się stolicą diecezji. Kapituła pomezkańska wzniosła w pierwszej połowie XIV wieku zamek i katedrę. W 1440 r. w Kwidzynie podpisany został akt założycielski antykrzyżackiego Związku Pruskiego. Na mocy pokoju toruńskiego w 1466 r. miasto pozostało w rękach krzyżackich. Po sekularyzacji państwa krzyżackiego (1525 r.) pozostało w Prusach Księżących. Biskupstwo zlikwidowano ostatecznie w 1587 r. W 1709 r. spotkali się tu król pruski Fryderyk I i car Piotr I. W 1768 r. król pruski Fryderyk II zaczął w Kwidzynie pobierać cła od towarów spławianych Wisłą. Po I rozbiórce Polski Kwidzyn stał się stolicą rejencji Prus Zachodnich i zaczął się szybko rozwijać. Od 1879 r. miasto garnizonowe. W 1919 r. w Kwidzynie miał siedzibę Warmiński Komitet Plebiscytowy, ale plebiscyt zakończył się porażką Polski i Kwidzyn pozostał w granicach Prus Wschodnich. W 1945 r. Kwidzyn wrócił do Polski.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkołem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2007. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.

Rewers: Wizerunek zespołu katedralno-zamkowego w Kwidzynie. U dołu napis: KWIDZYN.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1

Wielkość emisji: 1 000 000 szt.

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska** Projektant rewersu: **Andrzej Nowakowski**

Stary i najważniejszy na Mazowszu gród książęcy, siedziba kasztelanii. Około 1075 r. siedziba biskupstwa. W czasach Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego faktyczna stolica Polski. Obaj władcy są pochowani w katedrze płockiej. W okresie rozbięcia dzielnicowego stolica Mazowsza. Romańską katedrę wzniesiono za czasów biskupa Aleksandra z Malonne (1130-1144), który zamówił też do katedry słynne *Drzwi płockie*. W 1237 r. biskup płocki Piotr, na prośbę księcia Konrada Mazowieckiego, lokuje nowe miasto w Płocku. Do dziś zachował się tu jedyny w kraju dokument lokacyjny miasta na prawie polskim. Księstwo płockie zostało włączone do Polski w 1495 r. i przekształcone w województwo. Jako tradycyjna stolica Mazowsza Płock musiał jednak ustąpić miejsca Warszawie. Okres zaborów jeszcze bardziej zahamował jego rozwój. Aż do I wojny światowej Płock nie miał stałego mostu przez Wisłę ani połączenia kolejowego. Był natomiast ważnym ośrodkiem edukacyjnym i naukowym, m.in. dzięki istniejącej w Płocku od 1180 r. najstarszej polskiej szkole – Małachowiance i utworzonemu w 1820 r. Płockiemu Towarzystwu Naukowemu. Po II wojnie światowej nastąpił szybki rozwój miasta. Decydujący okazał się rok 1960, kiedy to podjęto decyzję o budowie Petrochemii. W latach 1975-1999 Płock był stolicą województwa. Dziś słynie z zabytków, które przyciągają turystów, a jako aktywny ośrodek akademicki chlubnie kontynuuje swe naukowe tradycje.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkołem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2007. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.

Rewers: Wizerunek bazyliki katedralnej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Płocku oraz w tle jej cień. Z lewej strony półkołem napis: PŁOCK.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1

Wielkość emisji: 1 000 000 szt.

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska** Projektant rewersu: **Robert Kotowicz**

Miasto nad Narwią, na północno-wschodnim Mazowszu. Pierwotny gród mieścił się tam, gdzie dziś wieś Stara Łomża. Prawa miejskie Łomża otrzymała od księcia mazowieckiego Janusza I w 1418 r. W latach 1504-1525, dzięki księżnej mazowieckiej Annie, wybudowano kościół pw. św. Michała Archanioła i św. Jana Chrzciciela (obecna Katedra). Po przyłączeniu do Polski w 1526 r. miasto stało się stolicą Ziemi Łomżyńskiej. Zygmunt August szczególnie lubił Łomżę i często zatrzymywał się tu w drodze na Litwę. W 1564 r. zwołał tu ogólnokrajowy Sejm, w ostatniej chwili przeniesiony do Warszawy. O pomysłnym rozwoju gospodarczym Łomży decydowało korzystne położenie geograficzne – krzyżowały się tutaj szlaki handlowe z Polski na Litwę (lądowy i wodny). Upadek miasta zapoczątkowały wojny szwedzkie. Po 1815 r. Łomża znalazła się w Królestwie Polskim. Ponowny rozwój miasta w XIX wieku spowodowało utworzenie w 1867 r. guberni łomżyńskiej i zapoczątkowana w 1877 r. budowa Twierdzy Łomża, która przekształciła się w ważny ośrodek garnizonowy. W 1915 r. Rosjanie opuścili twierdzę bez walki. Chlubną kartą w historii 33. Pułku Piechoty, stacjonującego w miejscowych koszarach, zapisała się obrona Łomży przed bolszewickim najazdem w 1920 r. W 1925 r. Łomża stała się stolicą diecezji rzymskokatolickiej. W latach 1939-1941 okupowana przez ZSRR, w latach 1941-1944 przez Niemców. Podczas wojny miasto zostało zniszczone w ponad 70%. Po wyzwoleniu odbudowano starą część miasta i nastąpił szybki rozwój przemysłu. Od 1975 r. do 1999 r. Łomża była stolicą województwa łomżyńskiego.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2007. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.
Rewers: Wizerunek katedry pw. św. Michała Archanioła w Łomży. U dołu półkolem napis: ŁOMŻA.
Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.
Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1
Wielkość emisji: 1 000 000 szt.
Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska** Projektant rewersu: **Ewa Olszewska-Borys**

Dystrybucję monet z serii „Historyczne miasta w Polsce” prowadzą:

- oddziały okręgowe Narodowego Banku Polskiego w miastach wojewódzkich; monety wprowadzane są do obiegu:
2 stycznia – moneta „Kwidzyn”
6 lutego – moneta „Płock”
6 marca – moneta „Łomża”
- wybrane urzędy pocztowe, w tym urzędy w 32 miastach, upamiętnionych serią monet; monety dostępne są w terminach od:
5 stycznia – moneta „Kwidzyn”
9 lutego – moneta „Płock”
9 marca – moneta „Łomża”

Więcej informacji na temat serii monet, dat wprowadzenia do obiegu oraz możliwości ich nabycia:

www.numizmatyka.nbportal.pl
www.monetyNBP.onet.pl

32 HISTORYCZNE MIASTA W POLSCE

**Niepowtarzalna seria 32 monet
o nominale 2 zł upamiętniających miasta
o istotnym znaczeniu w dziejach Polski**

